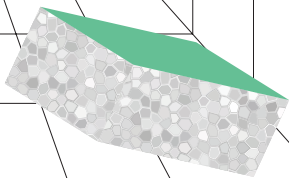
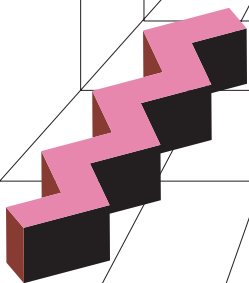
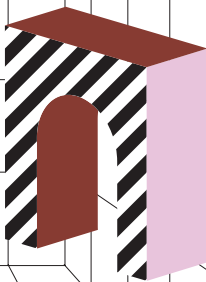
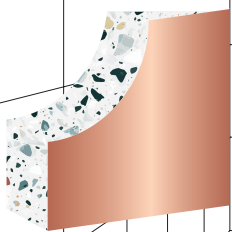
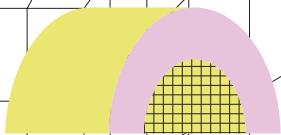
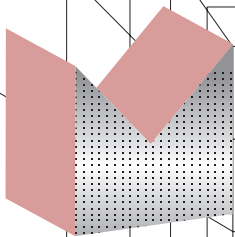
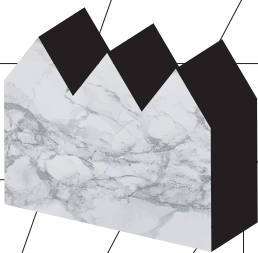
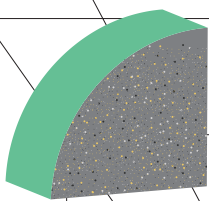

LEINALE

REIZEN DOOR DE LANDSCHAPPEN VAN SHI TAO

LANDSCHAP- PEN VAN DE INNEERSTE GEEST EN GEMOTIES

Inhoud

1. De landschappen van Shi Tao	5
2. Wandelen zonder bestemming	8
3. De kosmos volgens Shi Tao: $1 = 2 = 3 = \infty$	15
4. Wanneer de mist komt (gedicht van Tjyying Liu)	18
5. Oefening in het reizen	21

Afbeeldingen

1. De Wu-vallei	4
2. Zonder titel	6
3. 49 bochten van de Qinhuai-rivier	7
4. Zonder titel	10
5. Koud water	11
6. Perzikbloesem-oever	13
7. Hemelrand	17
8. Bron van onsterfelijkheid	18
9. Muziek van het landschap	20
10. Een gedachte in stilte	22

DE LANDSCHAPPEN VAN SHI TAO

Mijn fascinatie met landschapsschilderingen is ingegeven door de schilder en kunsthistoricus Shi Tao. Hij leefde ten tijde van de Qing-dynastie in de 17e eeuw in China. Zijn schilderijen bieden de ruimte om gedachtes te laten komen en gaan. Wanneer ook de factor tijd wordt toegepast op het landschap dan begint een **reis** door de innerlijke wereld van de observeerder.

Centraal in de theorie van Shi Tao staat het concept van spirituele resonantie. Hij gelooft dat een kunstwerk succesvol is wanneer het jou als observeerder in staat stelt een emotionele verbinding te maken en het een diep gevoel van herkenning oproept. Shi Tao benadrukt het belang van **ruimte** in een schilderij, zodat je contemplatie en verbeelding kunt praktiseren. Dit wordt bereikt door in het schilderij bewust lege gebieden te behouden en overmatige details te vermijden.

De factor **tijd** betekent dat niets blijvend is. Tijd is niet tastbaar. Jij vult de ruimte in naar wens maar je kunt het niet vasthouden. Zo werkt de tijd. De tijd passeert, zoals je het ook op reis ervaart. En, zo wordt het observeren van een landschap van Shi Tao als een reis door jouw eigen innerlijke wereld.

Het **gedicht** 'wanneer de mist komt' is een voorbeeld van een verwoording van een verbinding met een landschap van Shi Tao. Het gedicht is van de hand van Tjyying Liu.

Op pagina 21 nodig ik je uit om te oefenen met het visualiseren of verwoorden van jouw reis.

*Shi Tao, nr. 2 van 8 prenten geïnspireerd door een gedicht van Du Fu.
Vertaling: De vallei Wu is duister met duizenden bergen, de berg Zhongnan is licht met kilometers lente.*

Ik volg de negen-en-veertig bochten van de Qinhuai-rivier, zes generaties lang.
 Wie zie ik op de besneeuwde oostelijke berg? De wind tegen de hoge bergwand is
 van zich zelf een gedicht. Ik heb medelijden met de eenzame klanken. Er liggen wat
 takken, het zijn oude speren. Bloemen bedekken de grond, het is nog steeds lente.
 Mijn hart is verzuurd, ik ben weemoedig.

WANDELEN ZONDER BESTEMMING

Bij het observeren van een landschapsschilderij neem je afstand van de wereldse beslommingen. Het is alsof je een wandeling waarbij je weg bent van de dagelijkse drukte en je ruimte maakt voor jouw innerlijke wereld. Bij voorkeur **kies** je voor een bepaald kunstwerk wat op dat ogenblik passend is bij dat moment in je leven of de tijd van het jaar.

Shi Tao stelt in zijn kunstwerken de vragen 'wie ben ik' en 'waartoe dient mijn leven.' Het is geruststellend dat je hierover hardop mag nadenken en dat je afstand mag nemen van alle verwachtingen in deze context.

De **observaties** variëren van het aanvoelen van energie (zie pagina 15 over de oerknal), het herkennen van veranderingen in het moment, het positioneren van de mens (jijzelf of een ander) tot aan de verhouding met de macht (gezag).

Let wel, er ligt geen antwoord verborgen in het landschap. Het gaat puur om de geboden ruimte om gedachten de vrije loop te laten. Een kort gedicht of enkele woorden op het kunstwerk kunnen een leidraad zijn. Als observeerder ben je onderdeel van het landschap en verblijf je in het grotere geheel: de kosmos.

Het tijdelijk verblijven in deze innerlijke wereld is een moment van overgave en acceptatie. Dit is echter geen blijvende toestand, je kunt het niet vasthouden, het is van voorbijgaande aard. Daardoor is deze tocht tevens een oefening in **loslaten** en laten gaan.

Het is te vergelijken met je laten meevoeren door muziek. Ook dat is iets wat je steeds weer kunt meemaken. Keer op keer kun je hetzelfde landschap aanschouwen en op stap gaan. De illustraties in dit magazine kan je op ieder moment opnieuw binnentreden om te ervaren wat er gebeurt.

Deze **oefeningen** in het absorberen van een landschapsschildering worden ook ingegeven door de intenties van de kunstenaar. Shi Tao was op zoek naar de essentie van het leven en dit resoneert bij de kijker. Zijn illusies en desillusies worden weergegeven door de kracht van zijn penseelstreken en de kwetsbaarheid van specifieke elementen in het landschap.

Het is alsof zijn energetische kracht gesynchroniseerd wordt met de adem van de observeerder. Deze associaties werken **geestverruimend**. De dynamiek van tegenstellingen van de elementen, zoals harde rotsen, stromend water, steile wanden, ruisend gras of optrekkende mist, maakt iedere gedachte mogelijk.

HOE WERKT DIT?

Allereerst neem je de **tijd** bij het kijken naar het kunstwerk en schakel je de eerste respons uit. Het is niet de bedoeling dat je het landschap gaat beoordelen, het gaat niet om de esthetische opvatting.

Probeer jezelf te ontremmen, laat je niet afremmen. Het gaat erom dat je stap voor stap naar binnen wandelt. Ook een landschapsschilderij heeft een **beginpunt**, een entree. Dit kies je zelf uit. Daarna ga je vanuit dit punt het werk verkennen. Je gaat langzaam wandelen door het landschap. Met je ogen zoom je in en uit. Er zijn details zoals stenen waar je over kunt struikelen of vergezichten die onbereikbaar lijken.

Niks is rechtlijnig in de natuur, het is een gevoelsmatige beweging. Het verloop van een pad is niet meteen duidelijk, het is misschien even puzzelen wat met wat verbonden is. Een mistbank kan het zicht blokkeren en dan is het aan jou om de afstand in te schatten. Is de overkant haalbaar?

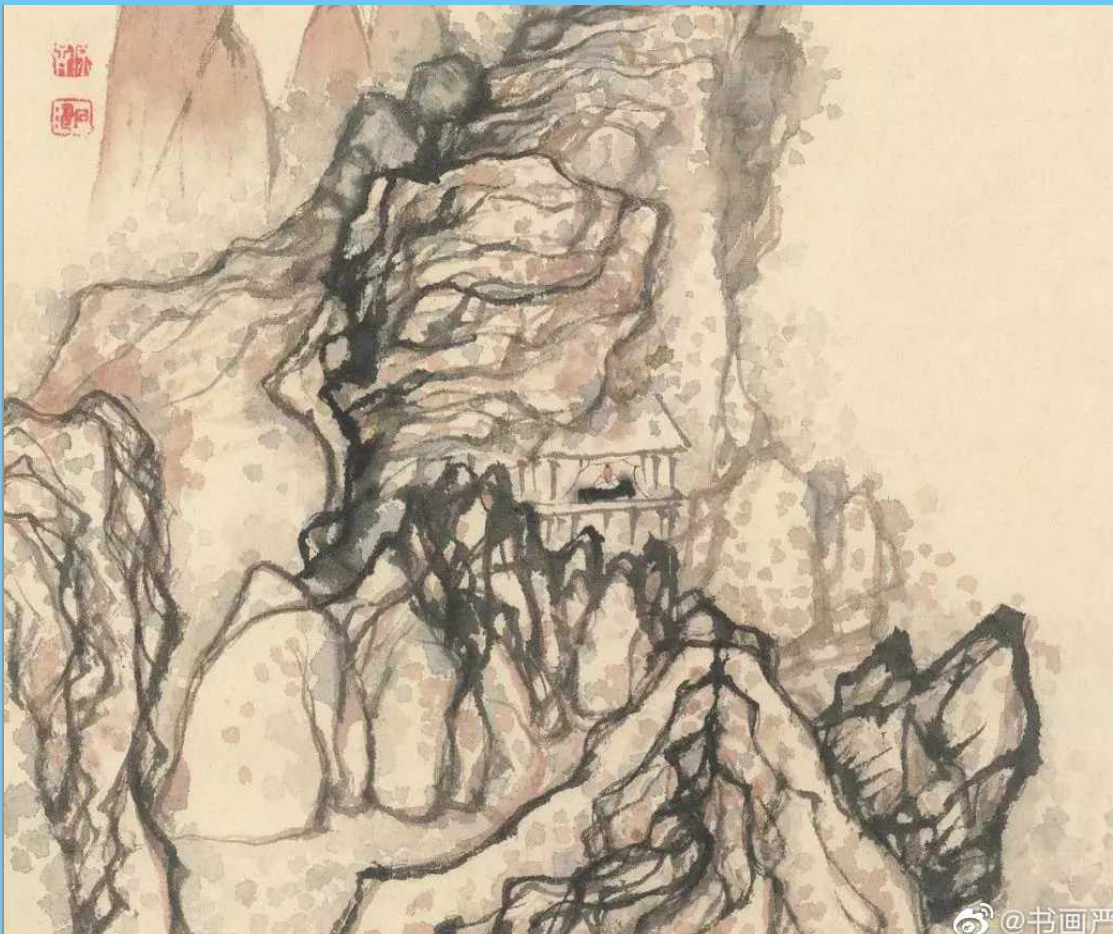
Al snel vertaal je dit als metaforen naar jouw eigen innerlijke wereld. Het zijn subjectieve, particuliere gevoelens die opkomen. De **oogbewegingen**, de hersenactiviteit en het observeren maken samen een verhaal.

Let wel, je bent nu in een andere omgeving dan de werkelijkheid. Het biedt de gelegenheid om afstand te nemen van de realiteit en tot jezelf te komen. Dit is de ruimte voor **contemplatie** en verbeelding. Zo wordt de observatie uiteindelijk een mentale reis, zonder bestemming.

**Een parallel universum wordt gecreëerd.
Jouw ego is maatgevend. Wat wil je nog meer?**

In het volgende artikel wordt toegelicht hoe Shi Tao zijn persoonlijke zoektocht beleefde, en wat er niet mag ontbreken in een landschapsschildering als het gaat om de gevoelsmatige verbinding.

Vertaling:
Koud water stroomt buiten langs het huis,
een witte wolk hangt op het hek.

@书画严

**RUIMTE EN STILTE VOOR
CONTEMPLATIE EN VER-
BEELDING WORDEN BEREIKT
DOOR HET VERMIJDEN VAN
OVERMATIGE DETAILS EN
HET BEWUST LEEGLATEN
VAN DELEN IN HET
LANDSCHAPSSCHILDERIJ.**

DE KOSMOS VOLGENS SHI TAO

Shi Tao werd geboren in een familie van royalty in de 17e eeuw, maar deze viel in ongenade toen zijn familie vervolgd werd door de nieuwe machthebbers van de Qing-dynastie (1644-1911). Om fatale vervolging te voorkomen werd Shi Tao als peuter geadopteerd door een boeddhistisch klooster. In de hoedanigheid van monnik kon hij niet opgepakt worden. Op latere leeftijd koos Shi Tao voor het taoïsme. De volgende keizer van de Qing-dynastie stelde hem aan als hofschilder maar deze positie kon Shi Tao niet behagen. Hij werkte verder als een onafhankelijke kunstenaar en denker.

De theorie van Shi Tao betoogt dat schilderen niet zozeer de kunst is van het weergeven van de externe wereld, maar het vastleggen van het **ogenblik** waarop veranderingen zich manifesteren. In een schilderij van Shi Tao is een bepaalde stuwende beweging zichtbaar, dit is levenskracht en mag niet ontbreken. Zonder deze energie is een kunstwerk plat en betekenisloos. Als observeerder gaat het om het herkennen van deze beweging. Je voelt dat het lente wordt, je ziet de boot wegvaren, je merkt dat de mist dichter wordt.

Shi Tao benadrukt individualiteit en subjectiviteit. Dit werd gevoed door de tijdsgeschiedenis. De machthebbers van de Qing-dynastie keerden zich namelijk af van formele en geïdealiseerde stijlen en lieten relatief meer ruimte voor persoonlijke expressie. En dit is waar Shi Tao beroemd mee werd: een eigen stijl waarbij het draait om de spirituele aard van het individu.

De stuwende beweging in het landschap is feitelijk de voortdurende **oerknal**. Deze blijft oneindig veel transformaties genereren, volgens het taoïstische gedachtegoed. Shi Tao streefde naar de visualisatie van deze metafysische realiteit. De allereerste transformatie is een enkele zwarte penseelstreek op wit papier waardoor er een tweedeling ontstaat van wit en zwart, daarna volgen alle mogelijke varianten van grijs, dof, glanzend, dun, dik en zo voort.

Die ene eerste penseelstreek is spontaan en uniek, en is het begin van de kosmos.

Deze kunsttheorie van Shi Tao is gevestigd in het boeddhisme. De boeddhistische theorie is $1 = 2 = 3 = \infty$. Deze formule is een weergave van de dialectiek: tegenstellingen zorgen voor oneindig veel transformaties en verklaren zodoende het exponentieel uitdijen van het universum. Het is de tegenhanger van de wiskundige benadering $1 + 1 = 2$.

Het creëren, lezen of bewandelen van een landschapsschilderij is gericht op het aanvoelen van deze **oerkracht**, en het herkennen van veranderingen in het moment. De observeerder zoekt in deze gevisualiseerde wereld naar een eigen ruimte voor contemplatie en verbeelding.

Wanneer de kunstenaar aan het werk is dan stroomt de oerkracht van de hemel via de hand, de penseel, de inkt en het papier naar de aarde.

In de landschappen van Shi Tao blijft de **natuur** grotendeels onaangetast; mens en gezag zijn minimaal aanwezig. Er is slechts een hint van een dak of een enkele minuscule persoon. Gezag en bestuur zijn zo goed als onzichtbaar, het ideaal is om zich niet met wereldse zaken bezig te houden en te leven als een kluizenaar. Het promoot een taoïstisch bestaan waarbij geen enkele overbodige verstoring aan de orde is.

Shi Tao laat bewust delen in het werk **leeg** en vermijdt overmatige details om de observeerder te stimuleren autonoom het landschap te bewandelen, het eigen leven te ervaren en de oerkracht te voelen. Ook het gebruik van kleur wordt om deze reden beperkt gehouden.

Een landschapsschilderij is een allesomvattende **kosmos**. Het is chaos versus eenheid. Het is ruimte versus dichtheid. Een landschap kan leeg ogen maar zwaar aanvoelen, er is weliswaar plaats genoeg maar het gebied kan tegelijkertijd toch ontoegankelijk zijn. Er is geen sprake van absolute dualiteit, het gaat om de beweging tussen de extremen en de bijbehorende transformaties.

Shi Tao is een inspiratie voor de mens die in essentie **autonoom** wil zijn. Het bewonderen van zijn landschappen betekent voor de observeerder een mentale reis op zoek naar de essentie die ruimte biedt en niet verstikkend is.

Wanneer de observeerder dit gedachtengoed accepteert en niet een maatstaf van realisme of objectiviteit hanteert, dan zijn de landschappen van Shi Tao een uitnodiging om jezelf te positioneren. Die **vrijheid** wordt jou aangeboden door de kunstenaar.

Vertaling: Aan de hemelrand staan bergen en een eenzame hut, op de rivier woelen wind en golven, de regen valt grauw en zwaar.

wanneer de mist komt

wanneer de mist komt
houdt de tijd op
te bestaan
bedekt hem
als een mantel

terwijl gesteente
ondergronds bewoog
naar nieuwe rotsformaties
keek zij zwijgend toe

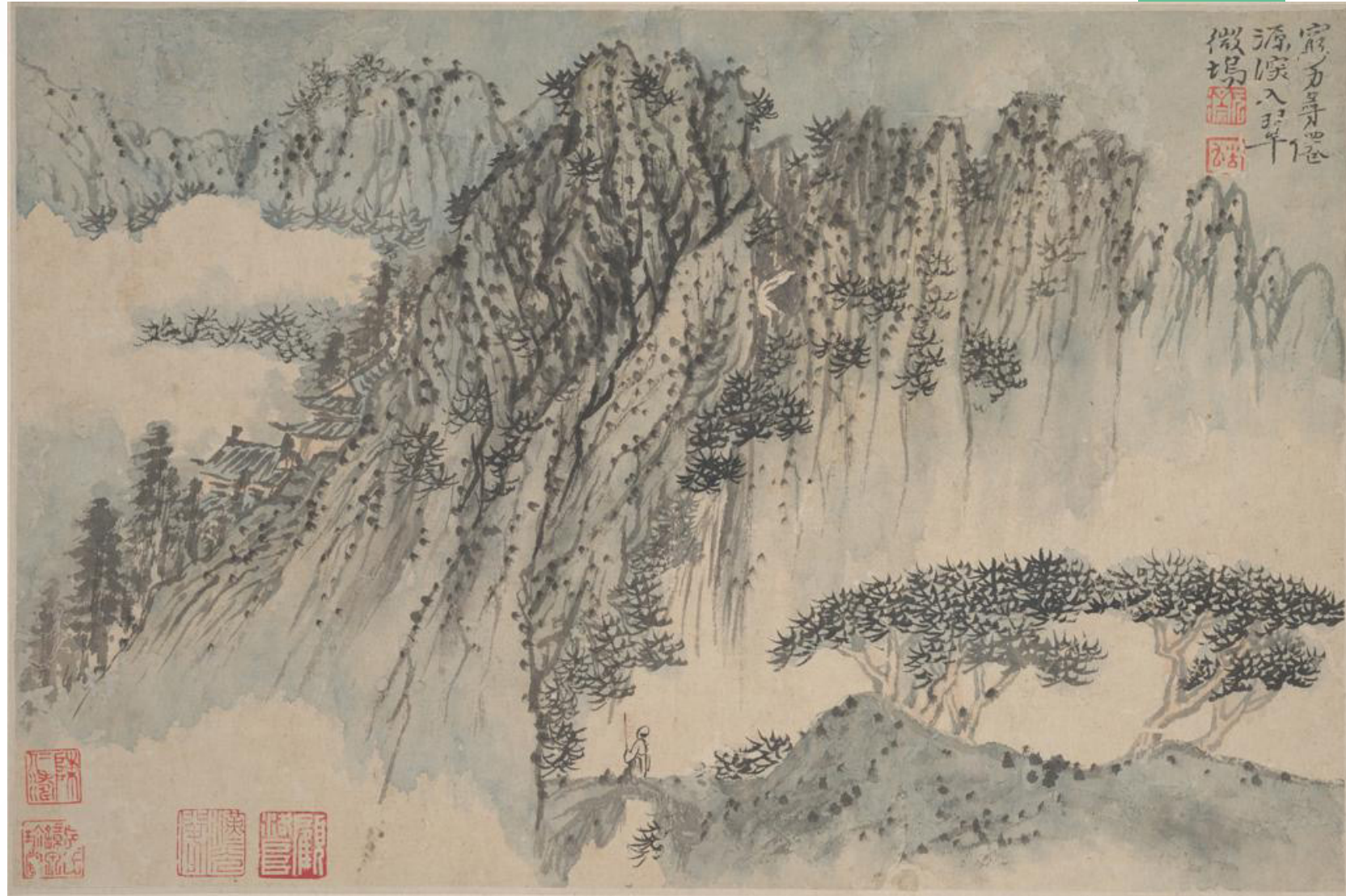
ergens had ze het gevoel
nog maar net op pad te zijn
de winter hing nog lang niet
in de lucht

onder haar wandelstok
tussen spleten en broos
gesteente
deden wortels
zich te goed
aan een verborgen
waterbron

er ontsproten nieuwe loten
bedekten haar voeten
van haar lichaam
vormde zich een huis

haar hoed een dak
haar tas een venster
tot de mist
het zicht ontnam

tjyying liu
oktober, 2023

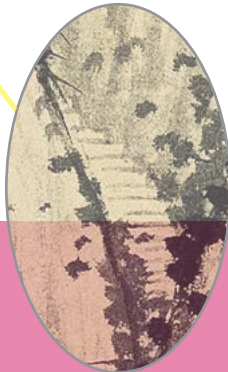

Vertaling: Zoeken naar de bron van onsterfelijkheid is vermoeiend,
plots bevind ik me in het groen van een vallei.

Vertaling:
De muziek van het
landschap.

102.5 cm x 42.4 cm

OEFENING IN REIZEN DOOR DE INNERLIJKE WERELD

De witte ruimte op deze pagina is voor woorden, tekeningen of krabbels die komen en gaan als verwoording of visualisatie van jouw innerlijke geest op reis door een landschap van Shi Tao.

Op het moment dat jouw pen of penseel het papier raakt dan stroomt de oerkracht via jouw hand naar het papier, van de hemel naar de aarde.

Kies een beginpunt in een landschap, zoom in en zoom uit, dwaal en ontrem.

Ik ontvang graag een foto of scan van jouw creatie, een momentopname van jouw innerlijke wereld. Een selectie van de inzendingen neem ik op in een volgende uitgave van Leimali.

Goede reis,
magazine@leimali.com

Vertaling: Het licht van de maan valt voor mijn bed, het lijkt alsof er rijp ligt.
Ik kijk omhoog naar de heldere maan, ik buig m'n hoofd en denk aan thuis.

SERIE / 2025-26

SHI TAO

Reizen door landschappen.

QIAN SONGYAN

Politiek beladen pijnbomen.

GUO XI

Multi-perspectief in de elfde eeuw.

BADA SHANREN

Essentie.

REN XIONG

Zelfportretten.

GUAN DAOSHANG

De taal van bamboe.

SHEN ZHOU

Leidraad voor beslissingen.

COPYRIGHT @2025 UITGEVERIJ LEIMALI

ISSN 3051-3707

REDACTIE: M. REICHWEIN

CONTACT: MAGAZINE@LEIMALI.COM

ILLUSTRATIES: PUBLIEKE DOMEIN

VORMGEVING: OP BASIS VAN ADOBE TEMPLATE

LEIMALI MAGAZINE

@ 2025 UITGEVERIJ LEIMALI

E-MAIL: MAGAZINE@LEIMALI.COM

2025-02 ISSN 3051-3715

scan de QR-code voor
een abonnement en
ontvang het magazine
3x per jaar per post.